

JJ GRUS A/S
Jellingvej 19
9230 Svenstrup J.

Østjylland
J.nr. 2021 - 65449
Ref. MXUIIR
Den 30. juni 2022

Dispensation til råstofindvinding på matr. nr. 1a Kalbygård Hgd., Låsby i Skanderborg Kommune

Afgørelse

Miljøstyrelsen giver hermed dispensation efter skovloven til råstofindvinding på matr. nr. 1a Kalbygård Hgd., Låsby, som ligger i Skanderborg Kommune. Projektet vedrører 3,64 ha fredskovspligtigt areal. Projektets placering og omfang fremgår af nedenstående kort.

Fredskovsarealet omfattet af dispensation til grusgravning vist med gul skravering. Fredskov grøn træsignatur. Matrikelgrænser hvid streg. Ortofoto for år 2021.

Fra ansøgning – berørt fredskovsareal vist med blå skravering.

Vilkår

1. Projektet skal gennemføres som ansøgt den 29. november 2021 med efterfølgende supplerende oplysninger indsendt den 15. februar 2022. Dog må der ikke graves tættere på mosen i nord, hvor der er registreret stor vandsalamander, end 50 meter målt fra kanten af § 3 registreringen efter Naturbeskyttelsesloven. Dispensationen omfatter således kun 3,63 ha.
2. Der er den 11. maj 2022 indsendt tilplantningsplan for fredskovsarealet der reetableres. Tilplantningen skal gennemføres som ansøgt.
3. Dispensationen er midlertidig og gælder i en 10-årig periode frem til den 1. september 2032. Retablering af arealet og tilplantning skal være afsluttet senest 1 år herefter og i overensstemmelse med tilplantningsplan indsendt 11. maj 2022.
4. Der udlægges 150 % erstatningsskov svarende til i alt 5,45 ha. En del af erstatningsskoven udlægges som reetablering med skov på det fredskovspligtige grusgravareal efter endt grusgravning. Den resterende del af erstatningsskoven på 1,82 ha er modsvaret ved nedskrivning af 0,19 ha puljeskovsareal i Miljøstyrelsens sag 2019-10621 samt nedskrivning af 1,63 ha puljeskovsareal i Miljøstyrelsens sag 2020-20519.
5. Der stilles sikkerhed for tilplantning i form af en bankgaranti på 40.000 kr./ha. tilplantet areal (3,64 ha) svarende til i alt 145.600 kr. Sikkerheden skal stilles som en anfordringsgaranti, som stiles til Miljøstyrelsen, Tolderlundvej 5, 5000 Odense. Garantien kan frigives, når erstatningsskoven er etableret og i god vækst.
6. Indvinding af råstoffer må ikke igangsættes før Miljøstyrelsen har modtaget sikkerhedsstillelse.

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1, § 39 og §40 i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019) og § 1, 4 og 6 i bekendtgørelse om erstatningsskov og særlige regler vedrørende kystbeskyttelse på fredskovspligtige arealer mv. (nr. 60 af 21. januar 2019).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Du skal derfor være opmærksom på, om der er planlægningsbestemmelser, fredninger, servitutter eller tilladelser efter anden lovgivning, som kan være nødvendig for gennemførelse af det ansøgte.

Hvis dispensationen medfører rydning af skov, skal rydningen meddeles til kommunen med henblik på en vurdering af projektets virkninger på miljøet (VVM).

Dispensationen bortfalder, hvis projektet ikke er påbegyndt senest 3 år efter, at dispensationen er meddelt, jf. skovlovens § 42.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen på 4 uger er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, har det opsættende virkning. Det betyder, at afgørelsen i så fald ikke kan udnyttes, før klagemyndigheden eventuelt stadfæster afgørelsen.

Fortidsminder

Hvis der under arbejdet træffes jordfaste fortidsminder, skal arbejdet straks standses, og anmeldes til det lokale arkæologiske museum.

Dette fremgår af museumslovens § 27. Der henvises yderligere til § 25 i samme lov, der fastslår, at den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres, før igangsætning af arbejdet kan anmode vedkommende kulturhistoriske museum om at tage stilling til, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder.

Redegørelse for sagen

Enbicon Aps. har, på vegne af lodsejer Jacob Reinholdt Sørensen, den 29. november 2021 ansøgt om dispensation fra skovloven til råstofindvinding i fredskov på matr. nr. 1a Kalbygård Hgd., Låsby. JJ Grus A/S er indvinder. Supplerende oplysninger er modtaget fra ansøger pr. 18. februar 2022 samt 11. maj 2022. Dispensationen fra skovloven vil blive indarbejdet i Region Midtjyllands råstoftilladelse.

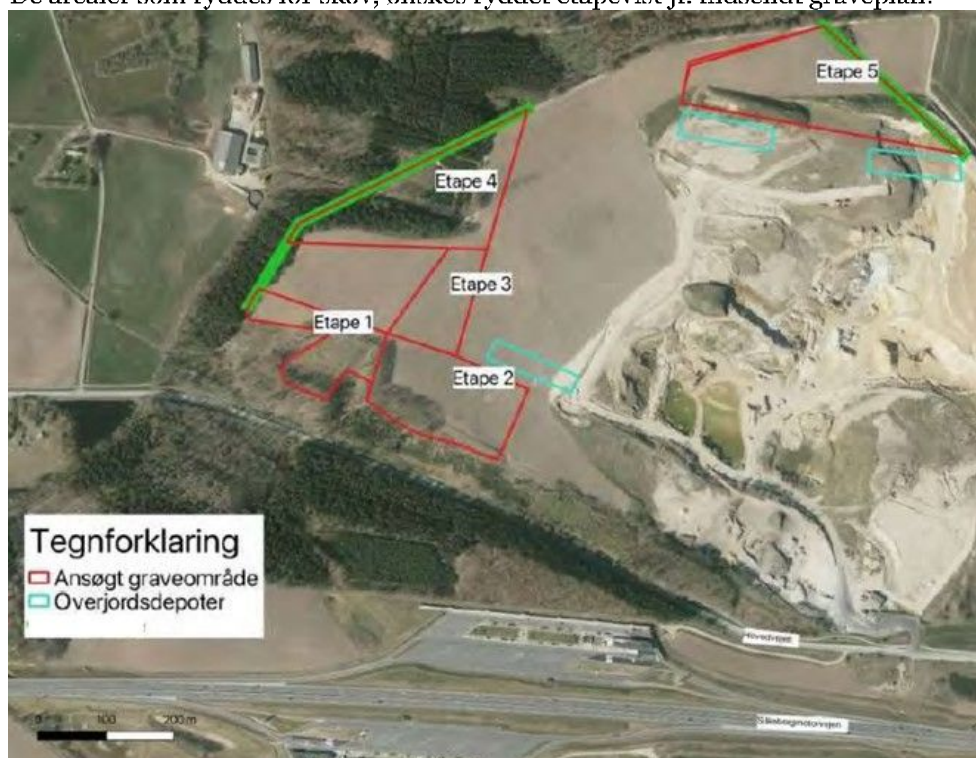
Det ansøgte areal er på 3,69 ha, og ligger i råstofområdet Kalbygård jf. Region Midtjyllands Råstofplan 2020. Det ansøgte areal består primært af nåltræ-planter, nyligt ryddet areal, mindre partier med yngre løvskov samt nogle steder løvskovbryn. Som det fremgår af vilkår nr. 1 omfatter denne afgørelse kun 3,63 ha, da der ikke må graves helt op til mosen med stor vandsalamander. Endvidere har Miljøstyrelsen i afgørelse af 29. juni 2022 (sagsnr. 2022-48256) berigtiget fredskovsgrænserne til de faktiske forhold på matrikel 1a Kalbygård Hgd., Låsby. Dette har også gjort det reelt berørte fredskovsareal mindre.

De berørte fredskovsarealer vil alle efter endt råstofindvinding - ifølge ansøgers indsendte tilplantningsplan 11. maj 2022 - blive tilplantet med løvtræ af hjemmehørende arter. De retablerede arealer vil derved fremstå som de omkringliggende løvskovsarealer. Nuværende nåleskovspartier konverteres således til løvskov.

For at kunne opfylde krav om 150 % erstatningsskov skal der etableres erstatningsskov ud over reetablering af de fredskovsarealer, der berøres af selve grusgraven. Ansøger har søgt om at en del af grusgraven, der ikke er fredskovspligtig nu, udlægges som erstatningsskov.

Grundet den usikkerhed der er forbundet med tidshorizont for reetablering og tilplantning af dette areal, har Miljøstyrelsen efter gældende praksis afvist dette og krævet erstatningsskov, der enten er eksisterende skov eller ny skov, der kan etableres inden for 3 år. Herefter har ansøger indgået aftale om køb af puljeskov fra Miljøstyrelsens sag 2019-10621 og 2020-20519, hvorved kravet om 1,82 ha supplerende erstatningsskov i forhold til det berørte fredskovsareal er opfyldt.

De arealer som ryddes for skov, ønskes ryddet etapevist jf. indsendt graveplan:

Graveplan fra ansøger.

Ansøger oplyser, at etape 4 er det sidste område der udgraves. Grusgravningen forventes afsluttet i 2030.

Såfremt der kan opnås tilladelse til modtagelse af ikke-forurenede jord, vil graveområderne reetableres til nuværende terræn. Det forventes at denne tilladelse kan opnås, men tilføres der ikke jord vurderer ansøger at arealet stadig vil være egnet til skovdyrkning.

For at bibeholde rekreativ værdi i skoven foreslås det i miljøkonsekvensrapporten, som en afværgeforanstaltning, at der omlægges en grusvej der går igennem graveområdet i etape 4. således at det stadig er muligt at færdes til fods, på cykel eller til hest via en del af den nuværende grusvej og med en ny rute med forbindelse med Bjarupvej på den vestlige del af området.

Fra miljøkonsekvensrapporten. Eksisterende grusvej/sti mellem Kalbygård og Bjarupvej (vist med blå streg). Forslag til ny sti (gul stiptet linje).

Skanderborg Kommune oplyser den 28. juni 2022, at der ikke er taget stilling til den præcise beliggenhed for stien der planlægges omlagt. Miljøstyrelsen kan oplyse, at en ny skovvej eller sti, der er nødvendig for skovdriften – herunder rekreative hensyn i skovdriften – kan anlægges uden dispensation fra skovloven. Etablering af en ny skovvej, der ikke sker af hensyn til skovdriften, kræver derimod en dispensation fra skovloven.

Garantibeløb for fredskovsarealet der skal reetableres og gentilplantes efter indvinding, er fastsat således: 40.000 kr. x 3,64 ha = 145.600 kr.

Bilag IV-arter

I området er der registreret følgende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV: Ca. 220 m sydvest for det sydlige ansøgte graveområde er registreret fund af stor vandsalamander, samt fund af samme art ca. 20 m nord for det nordlige ansøgte graveområde.

Ansøger har indsendt miljøkonsekvensrapport udført af DGE Miljø- og Ingeniørfirma. I rapporten vurderes det, at en gravafstand på 50 m fra vandhullet nord for det ansøgte indvindingsareal sikrer, at vandhullet ikke påvirkes. Til grund for vurderingen ligger, at området lige syd for vandhullet i 2014-16 har været udgravet og efterbehandlet, uden påvirkning af vandhullet til følge.

Miljøstyrelsen tilslutter sig vurderingen om at mindst 50 m afstandskrav til vandhullet er nødvendig, og fastsætter vilkår herom. Dette dels for at sikre at selve vandhullet ikke påvirkes, men også for at bevare potentielle levesteder i fredskovsarealet.

Se kort nedenfor, hvor dispensations-arealet til råstofindvinding er tilpasset afstanden:

Dispensationsareal gul skravering, blå skravering er naturbeskyttet vandhul.

Fundet sydvest for det ansøgte areal ligger på den anden side af en hovedvej, og ligger op til et skovområde som også er syd for vejen.

På baggrund af disse oplysninger vurderer Miljøstyrelsen, at grusgravningen ikke har væsentlig negativ betydning for stor vandsalamander, med det fastsatte vilkår om afstandskrav til søen mod nord.

I den indsendte miljøkonsekvensrapport beskrives det, at der findes flere flagermusarter i det midtjyske område.

Konklusionen fra rapporten lyder således:

”Da projektet imidlertid ikke medfører fældning af hule træer eller nedlæggelse af bygninger, som kan rumme ynglende eller rastende flagermus, og projektets karakter ikke forringer fourageringsmuligheder for flagermus, vurderes det ikke at påvirke nogen af arternes bevaringsstatus i området negativt.”

De indsendte billeder af de berørte fredskovspligtige arealer, samt gennemgang af luftfotos viser, at skoven består af nåletræ-plantage, nyligt ryddet areal samt mindre partier med yngre/mellemaldrende løvskov. Sådanne områder formodes ikke at rumme gode levesteder for flagermus.

På baggrund heraf vurderer Miljøstyrelsen at projektet ikke vil få væsentlig, negativ indvirkning på flagermus.

Der er ikke registrerede forekomster af de øvrige bilag IV-arter.

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering således ikke medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Natura 2000-område

Området er ikke udpeget til et Natura 2000-område, jævnfør habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet. Nærmeste Natura 2000-område nr. 57 Silkeborgskovene ligger ca. 7,7 km mod vest.

Henset til afstanden, skønnes råstofindvindingen ikke at indebære en forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller at medføre betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Artsfredningsbekendtgørelsen

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at artsfredningsbekendtgørelsens bestemmelser for træfældning gælder for dig. Bestemmelserne har til formål at sikre at ingen beskyttede fugle eller flagermus forstyrres i yngletiden, indfanges eller slås ihjel. Det indebærer bl.a. at hule træer og træer med spættehuller kun må fældes i september og oktober måned.

Hvis der er forekomst af beskyttede fugle eller flagermus i træer, som ønskes fældet, skal der søges forudgående dispensation fra bestemmelserne artsfredningsbekendtgørelsen. Ansøgningsskema kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/media/177117/2019-paradigme-for-ansoegning-om-dispensations.pdf>.

Begrundelse for afgørelsen

Efter skovlovens § 11, stk. 1, må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg eller gennemføres terrænændringer, som ikke er nødvendige for skovdriften, eller anbringes affald. Efter § 38 kan der gives dispensation hertil, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun dispensation, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

I et område, der i den regionale råstofplan er udpeget som graveområde, forudsættes det som udgangspunkt, at den samfundsmæssige afvejning af hensynet til at kunne udnytte eksisterende råstofforekomster over for hensynet til at bevare fredskoven er sket i forbindelse med fastlæggelsen af graveområderne.

Det ansøgte areal er en del af det regionale råstofområde Kalbygård, som er udpeget i Råstofplan 2020 for Region Midtjylland. I forbindelse med denne udpegning er der sket en afvejning af bl.a. de skovdriftsmæssige og naturmæssige interesser over for de samfundsmæssige interesser i at udnytte råstof-forekomsten på stedet.

På den baggrund finder Miljøstyrelsen, at der kan gives dispensation til det ansøgte på de ovennævnte vilkår.

Klagevejledning mv. jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er givet af Miljøstyrelsen.

Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

En klage sendes via Klageportalen ved at logge på www.borger.dk eller www.virk.dk med dit NemID og derefter anvende selvbetjeningsløsningen. Klagen vil indledende blive behandlet af Miljøstyrelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Miljøstyrelsen på Klageportalen. Ved indgivelse af klage, skal der betales et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevilliget "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen videresender herefter til anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen.

Du er velkommen til at ringe til Miljøstyrelsen på tlf. nr. 7254 4000, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Max Uhrenholt
+45 22 19 65 05
mxuhr@mst.dk

Kopi til:

- Kalbygård Agro I/S, CVR nr. 37852392
- JJ Grus A/S, CVR nr. 87916111
- Enbicon A/S, CVR nr. 35413766, bjarke.laubck@hotmail.com

- Region Midtjylland, kontakt@regionmidtjylland.dk
- Pernille Poulsen, Region Midtjylland, pernille.poulsen@ru.rm.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR.nr. 54752415
- Dansk Ornitologisk Forening Østjylland, CVR.nr. 30256816
- Dansk Botanisk Forening, CVR.nr. 20538228
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR.nr. 60804214
- Danmarks Naturfredningsforening Skanderborg, skanderborg@dn.dk
- Friluftsrådet Søhøjlandet, CVR.nr. 56230718
- Lepidopterologisk Forening, CVR.nr. 35261141
- Skanderborg Kommune, CVR.nr. 29189633
- Skanderborg Museum, CVR.nr. 51543254

Miljøstyrelsen er bemyndiget til at træffe afgørelse i henhold til skovloven på miljøministerens vegne, jævnfør § 27 i bekendtgørelse om delegation af opgaver og beføjelser til Miljøstyrelsen (nr. 1514 af 25. juni 2021).